

ग्रामिण विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

Grameen Bikash Laghubitta Bittiya Sanstha Ltd.

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "घ" वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त संस्था

प्रधान कार्यालय: बुटवल-११, कालिकानगर, रुपन्देही

फोन: ०७१-४३८५५१, ४३८५२५, फ्याक्स: ०७१-४३८५५४

Email: info@gblbs.com.np, URL: www.gblbs.com.np

लेखापरीक्षण नभएको वित्तीय विवरण

आर्थिक वर्ष २०७५/८० (तेश्रो त्रयमास)

रकम रु. हजारमा

क्र.स.	विवरण	मिति		
		२०७५ चैत मसान्त	२०७५ पुस मसान्त	२०७६ चैत मसान्त
१	कुल पूँजी तथा दायित्व (१.१ देखि १.७ सम्म)	१५,४२३,८६८	१५,८१६,७२१	१६,८०३,८२३
१.१	चुक्ता पूँजी	९८२,५००	९८२,५००	९८२,५००
१.२	जगेडा तथा कोषहरू	१,३३४,८९७	१,२७७,८०९	१,२२८,९६२
१.३	ऋणपत्र तथा वण्डहरू	-	-	-
१.४	सापटी	५,७०५,११९	६,०२६,५३७	६,८४६,५०२
१.५	निक्षेपहरू (क+ख)	३,७५६,३०३	३,७१३,५३१	३,९३५,२०९
	क. सदस्य	३,७५६,३०३	३,७१३,५३१	३,९३५,२०९
	ख) सर्वसाधारण	-	-	-
१.६	आयकर दायित्व	२५,२८९	-	१२१,४९४
१.७	अन्य दायित्व	३,६९९,७६०	३,८१९,३४४	३,६८९,९१६
२	कुल सम्पत्ति (२.१ देखि २.७ सम्म)	१५,४२३,८६८	१५,८१६,७२१	१६,८०३,८२३
२.१	नगद तथा बैंक मौज्जात	३७५,७०५	५६४,९०९	४४३,४०२
२.२	माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम	-	-	-
२.३	लगानी	२,०२५	२,०२५	२,०२५
२.४	कर्जा तथा सापट	१२,७९७,६०३	१२,८४८,७८८	१४,१३५,७४२
२.५	स्थिर सम्पत्ति	२९,७६६	२६,७८६	२५,४४९
२.६	गैर बैकिङ सम्पत्ति	-	-	-
२.७	अन्य सम्पत्तिहरू	२,२२६,७६९	२,३७४,२२१	२,९१७,२१३
३	नाफा नोक्सान हिसाव			
३.१	व्याज आम्दानी	१,३७२,८९३	९३२,४७६	१,५००,४५५
३.२	व्याज खर्च	६९९,७२१	४६९,९४२	५८४,७८०
क	खुद व्याज आम्दानी (३.१-३.२)	६७३,१७२	४६३,३३४	९१५,६७५
३.३	कमीशन तथा अन्य सञ्चालन आम्दानी	९२,०८४	६९,३३७	९४९,२२६
३.४	सटही घटवढ आम्दानी/नोक्सान (खुद)	-	-	-
ख	कुल सञ्चालन आम्दानी (क+३.३+३.४)	७६५,२५६	५३२,६७१	९०,६४,५०९
३.५	कर्मचारी खर्च	४६७,७४८	३२६,५५४	४२४,७५१
३.६	अन्य सञ्चालन खर्च	९०,४९२	६३,४२३	८८,६५४
ग	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्था अधिको सञ्चालन मुनाफा (ख-३.५-३.६)	२०७,०१६	१३२,६९४	५५१,८६६
३.७	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाहरू	११८,२८४	२६०,६८५	१३३,२६५
घ	सञ्चालन मुनाफा (ग-३.७)	८८,७३२	(१२५,६६९)	४१८,२३९
३.८	गैर सञ्चालन आम्दानी/नोक्सान (खुद)			
३.९	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता			२७,२४६
ङ	नियमित कारोवारहरूबाट भएको मुनाफा/(खर्च) (घ+३.८+३.९)	८८,७३२	(१२५,६६९)	४४५,४७७
३.१०	असामान्य कारोवारहरूबाट भएको आम्दानी/नोक्सान (खुद)			
च	बोनस तथा कर अधिको मुनाफा (३.१०)	८८,७३२	(१२५,६६९)	४४५,४७७
३.११	कर्मचारी बोनस व्यवस्था	४,४३७		४०,४९८
३.१२	आयकर व्यवस्था	२५,२८९		१२१,४९४
छ	खुद नाफा/(नोक्सान) (च-३.११-३.१२)	५९,००६	(१२५,६६९)	२८३,८८५
४	अनुपातहरू %			
४.१	पूँजीकोष/जोखिम भारत रकम	१२.४३%	१०.८२%	१०.४६%
४.२	निष्कृत कर्जा/कुल कर्जा	७.९४%	८.९१%	४.२३%
४.३	कुल कर्जा बापत जोखिम व्यवस्था/कुल निष्कृत कर्जा	१०३.२२%	१०३.४२%	१५४.५०%
४.४	Cost of Fund (वित्तीय लागत)	१०.७०%	९.५५%	८.५१%
४.५	Deposit to Credit Ratio (निक्षेप कर्जा अनुपात)	२९.५४%	२८.९०%	२७.८४%
४.६	(Base Rate)आधार व्याजदर	१५.०४%	१३.०८%	

व्याजदर

बचतमा ५-८.५ प्रतिशत र कर्जामा १५.०० प्रतिशत

१. सुपरीवेक्षण गर्ने निकाय तथा बाह्य लेखापरीक्षकले माथिको अपरिष्कृत वित्तीय विवरणमा थप घट गर्न निर्देशन दिएमा परिष्कृत वित्तीय विवरणमा फरक पर्न सक्नेछ। विगत अवधिको रकमहरूलाई आवश्यकता अनुसार पुनर्समूहकरण तथा पुनर्वर्गकरण गरिएको छ।

धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ को नियम २६ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित अनुसूची-१४ बमोजिम

आ.ब. २०७५/८० को तेश्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन

१. प्रमुख वित्तीय विवरण:

क) त्रैमासिक अवधिको वासलात, नाफा नोक्सान सम्बन्धी विवरण : यसै साथ प्रकाशित गरिएको छ।

ख) प्रमुख वित्तीय अनुपातहरू :

प्रति शेयर आम्दानी (वार्षिक): रु.८.०९ मूल्य आम्दानी अनुपात : ६०.१६ प्रति शेयर नेटवर्थ : रु. २३५.८७

प्रति शेयर कुल सम्पत्ति : रु.१,५६५.८६ तरलता अनुपात : ३.६७ पूँजीकोष अनुपात : १२.४३ प्रतिशत

२. व्यवस्थापकीय विश्लेषण :

क) त्रैमासिक अवधिमा संस्थाको मौज्जात, आम्दानी र तरलता कुनै परिवर्तन भएको भए सो को प्रमुख कारण सम्बन्धी विवरण: समीक्षा अवधिमा संस्थाको सदस्य संख्या, लगानीमा रहेको कर्जा, बचत कारोवार, संस्थाको मौज्जात, आम्दानी र तरलतामा परिवर्तन भएको छ। वित्तीय बजारमा लगानीयोग्य रकमको अभावको कारण तथा बढ्दो ऋणसापटको व्याजदरले व्याज खर्चमा वृद्धि भएको छ भने कर्जा प्रवाहमा संकुचन तथा वारुय प्रभावले व्याज आयमा कमी हुन गएको छ। तसर्थ गत आ.ब.को सोही अवधिको तुलनामा समीक्षा अवधिमा सञ्चालन मुनाफामा कमी आएको छ। समीक्षा अवधिमा कर्जा, बचत तथा मुनाफाको स्थिती सम्बन्धमा वित्तीय विवरणले प्रष्ट पारेको छ।

ख) आगामी अवधिको व्यवसायिक योजना सम्बन्धमा व्यवस्थापनको विश्लेषणात्मक विवरण: राष्ट्रिय स्तरको कार्यक्षेत्र भएको यस संस्थाले लघुवित्त सेवाको पहुँच नेपाल अधिराज्यभरका सबै स्थानिय तहमा पुऱ्याउने लक्ष्यको साथ कार्य गरिरहेको छ। यस संस्थाको कार्यक्रम पुनर्बाँकी रहेका जिल्लाहरूमा कार्यक्रम विस्तारको लागि नयाँ अवसरको पहिचान सहित योजनाबद्ध रूपमा संस्थाको कार्ययोजना अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ। आगामी दिनमा संस्थाले प्रादर भइरहेको ग्राहक सदस्यहरूको चाहना र आवश्यकता अनुसार भौगोलिक उपयुक्तताको आधारमा समय सापेक्ष अरु परिष्कृत गर्दै लैजान र कार्यक्रम विस्तारमा व्यवस्थापन प्रतिबद्ध रहेको छ।

ग) विगतको अनुभवबाट संगठित संस्थाको मौज्जात, नाफा वा नगद प्रवाहमा तात्त्विक असर पार्न सक्ने घटना अवस्था आदि भएमा सो सम्बन्धी विश्लेषणात्मक विवरण: वर्तमान परिस्थितिमा सम्पूर्ण बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई प्रवाह गर्ने थोक कर्जा सापट रकमको व्याजदर वृद्धिले समीक्षा अवधिमा संस्थाको कोषको लागतमा वृद्धि भएको छ। लघुवित्त संस्थाहरू बीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा, दोहोरोपना र बहवैकिङ आदिले गर्दा कर्जाको गुणस्तर खस्कन गई कार्यक्रमको गुणस्तरमा दिनानुदिन हास आउने कारणले जोखिमको सम्भावना उच्च रहेको छ। साथै, विभिन्न वारुय समस्याहरूले कर्जा असुलीमा समस्या लगायतका कारणले संस्थाको मुनाफामा गिरावट आएको छ। मूलकमा श्रृजना हुने विभिन्न किसिमका राजनैतिक, आर्थिक, प्राकृतिक घटना परिघटनाले यस संस्थामा केही असर परेको छ। बजारमा देखिएको तरलता अभावको कारण ग्राहक सदस्यहरूको आम्दानीमा कमी आएको कारणले गर्दा कर्जाको साँवा र व्याज नियमित असुलीमा समस्या उत्पन्न भएको छ। यसैगरी नेपाल अधिराज्यमा चलिरहेको लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कर्जा नतिर्ने प्रवृत्तिले समेत ग्राहक सदस्यहरू त्यस्तो अभियानमा आवद्ध भई कर्जाको किस्ता र व्याज नियमित भुक्तानी गर्न आलटाल गरिरहेको अवस्था रहेकोले नियमित कर्जा असुलीमा समस्या उत्पन्न भएको छ। संस्थाको कर्जा तथा बचत कारोवारमा नियमितता ल्याई कर्जाको गुणस्तर कायम राख्न व्यवस्थापन क्रियाशील रहेको छ।

३. कानूनी कारवाही सम्बन्धी विवरण :

क) गत त्रैमासिक अवधिमा संस्थाबाट अवकाश प्राप्त कर्मचारीहरूले पाउने उपदान रकममा कटौती गरिएको कर रकमको कारण निजहरूले संस्थालाई प्रतिवादी बनाई मुद्दा दायर गरेको जानकारी प्राप्त भएको छ।

ख) संस्थाको संस्थापक वा सञ्चालकले वा संस्थापक वा सञ्चालकको विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी आदि अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भएको जानकारी प्राप्त भएको छैन।

ग) कुनै संस्थापक वा सञ्चालक विरुद्ध आर्थिक अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भएको कुनै जानकारी प्राप्त भएको छैन।

४) संगठित संस्थाको शेयर कारोवार सम्बन्धी विश्लेषण :

क) यस संस्थाका शेयरहरू नेपाल स्टक एक्सचेन्जमा सूचीकृत भई कारोवार भइरहेको छ। शेयरको मूल्य तथा कारोवार बजारले निर्धारण गर्ने हुँदा यस संस्थाको व्यवस्थापन शेयरको मूल्य तथा कारोवार प्रति तटस्थ छ। प्रचलित कानून अनुसार लगानीकर्ता तथा सम्बन्धित निकायहरूलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने सूचना तथा जानकारी संस्थाले समयमै उपलब्ध गराएको छ।

ख) नेपाल स्टक एक्सचेन्जको वेवसाइट www.nepalstock.com.np अनुसार गत त्रैमासिक अवधिमा यस संस्थाको शेयरको कारोवार देहाय बमोजिम रहेको छ:

शेयरको अधिकतम मूल्य: रु ६५८.६० शेयरको न्यूनतम मूल्य: रु ४३५.६० शेयरको अन्तिम मूल्य: रु ४८९.६०

कारोवार भएको कुल दिन: ५६ दिन कारोवार भएको कुल शेयर संख्या: २,४४,०५७ कारोवार संख्या : ३,६६६

५) समस्या तथा चुनौती :

समस्या:

(क) तरलतामा अत्याधिक चापको कारण बैकिङ क्षेत्रमा तरलता समस्या अत्याधिक गहिराई जानु।

(ख) वित्तीय श्रोतको अभाव र अनिश्चितता।

(ग) ऋण सापटको स्थिर व्याजदरको अभाव र व्याजदर वृद्धि हुँदै गइरहेको।

(घ) कोभिड-१९ संक्रमण जोखिमले प्रभावित ग्राहक सदस्यहरूको परियोजनाहरू कोभिड अधिकै अवस्थामा सञ्चालन हुन नसकेकोले किस्ता भुक्तानीमा कठिनाई।

(ङ) लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरू बीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा।

(च) लघुवित्त संस्था विरुद्ध हाल विभिन्न आन्दोलन/गतिविधिले लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूको कर्जा नतिर्ने प्रवृत्ति र केन्द्र बैठक सञ्चालनमा अवरोध सृजना अवस्थाले संस्थाहरूको दिर्घकालिन स्थायित्वमा समेत समस्या देखिनु।

(छ) लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरू बीच अस्वस्थ प्रतिस्पर्धाले कर्जा लगानीमा दोहोरोपना तथा (बहवैकिङ) हुनु।

(ज) कर्जाको व्याजदर स्थिर रहनेको तर कोषको लागतमा अत्याधिक वृद्धि हुँदै गएको।

(झ) वित्तीय बजारमा देखिएको तरलता अभावको कारण ग्राहक सदस्यहरूको आम्दानीमा कमी आई कर्जाको साँवा र व्याज नियमित असुलीमा समस्या उत्पन्न हुनु।

(ञ) एक ग्राहकले एक लघुवित्त वित्तीय संस्थामा मात्र आवद्ध हुनुपर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा चुनौती।

रणनीति:

(क) श्रोतको उचित व्यवस्थापन एवम् सुरक्षित लगानीलाई उच्च प्राथमिकता दिई संस्थाका काम कारवाहीलाई थप चुरस्त दुरुस्त बनाई प्रतिस्पर्धात्मक ढंगले कार्य अघि बढाइएको।

(ख) खर्चमा मितव्ययीता अपनाइएको छ।

(ग) कारोवारलाई पूर्णरूपमा यान्त्रीकीकरण गरी सुरक्षित बनाउँदै लैजाने कार्य अन्तिम चरणमा पुराएको।

(घ) कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि विभिन्न तालिमहरू सञ्चालन गर्ने गरेको।

(ङ) दक्ष र प्रविधिमेत्री जनशक्ती भर्ना गर्दै जाने नीति रहेको।

(च) कर्जा असुलीमा विशेष जोड दिई कर्जाको गुणस्तर कायम गर्ने क्रियाशील रहेको।

(छ) आन्तरिक श्रोत परिचालन वृद्धि गर्न सदस्यहरूबाट नियमितरूपमा बचत संकलन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको।

(ज) वर्तमान समयमा देखिएको वारुय गतिविधिहरूबाट उत्पन्न हुन सक्ने आर्थिक तथा भौतिक क्षतिहरू कम हुने गरी कारोवारलाई सुरक्षित बनाउने तर्फ सजगता अपनाइएको छ।

(झ)आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट बक्तव्यमा उल्लेख भए बमोजिम नेपाल सरकार अर्थमन्त्रालय र नेपाल राष्ट्र बैंक लगायत अन्य नियमानकारी निकायहरूसँग समन्वय गरी संस्थाको पुनर्संरचना र वित्तीय श्रोत प्राप्तीका लागि आवश्यक कार्य गर्ने।

(ञ) ग्राहक/ऋणी सदस्य वृद्धि गरी र संस्थाको व्यवसाय वृद्धि गर्दै लैजाने।

(ट)संस्थाको समयदेखि समस्याग्रस्त परिचालनको तिनै बाँकी व्याज रकममा छुट दिई कर्जा राफसाफ गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ।

६)संस्थागत सुरक्षासन् :संस्थागत सुरासन कायम गर्न संस्थाको सञ्चालन सुदृढि, लेखापरीक्षण समिति, जोखिम व्यवस्थापन समिति, सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुगमन समिति, कर्मचारी सेवा सुविधा समिति, सम्पत्ति दायित्व व्यवस्थापन समिति लगायत विभिन्न आन्तरिक समितिहरू क्रियाशील रहेका र सम्पादन गरिएका कार्यहरूको मूल्यान गर्ने र सोको आधारमा उपयुक्त रणनीति अवलम्बन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकबाट लघुवित्त संस्थाहरूलाई जारी भएका निर्देशनहरूको साथै बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०७३, कम्पनी ऐन २०६३, नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन २०५८, धितोपत्र ऐन २०६३ लगायत अन्य सम्बन्धित ऐन र कानूनको अनुपालना गरिएको साथै समाधानमूलक संस्थाको कार्यक्रमलाई सुदृढ बनाउन आवश्यक नीति नियम तथा कार्यविधि बनाई लागू गरिएको छ।

७)सत्य, तथ्यता सम्बन्धमा कार्यकारी प्रमुखको उद्घोषण : आजका मितिम्म यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित जानकारी तथा विवरणहरूको शुद्धता सम्बन्धमा न व्यक्तिगत रूपमा उत्तरदायित्व लिन्छु। साथै, म यो उद्घोष गर्दछु कि मैले जाने बुझेसम्म यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित विवरणहरू सत्य, तथ्य र पूर्ण छन्। लगानीकर्ताहरूलाई शुसूचित गर्ने तथा निर्णय लिन आवश्यक कुनै विवरण, सूचना तथा जानकारीहरू लुकाइएको छैन।